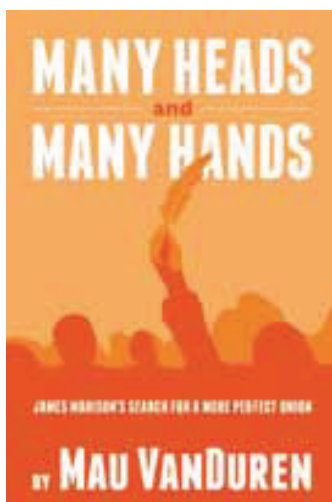

De lange Europese weg naar de Amerikaanse democratie Boeiend boek van oud-Nederlander Mau VanDuren

Begin januari verscheen in de Verenigde Staten 'Many heads and many hands' van auteur Mau VanDuren (64). Het boek volgt nauwgezet het historische tijdspad van de bevlogen wegbereiders, die James Madison (1751-1836) in 1787 in staat stelden het fundament voor de Amerikaanse democratie te leggen.

Een zoektocht door de eeuwen heen naar de totstandkoming van democratische verworvenheden als de vrijheid van vergadering, pers, meningsuiting en geloof, de scheiding tussen kerk en staat, onafhankelijke rechtspraak, algemeen kiesrecht en al dan niet getrappt gekozen volksvertegenwoordigers. Het leidde tot de verrassende conclusie dat de basis voor wat in de VS tot stand kwam, is gelegd in Europa. In het bijzonder in Frankrijk, Engeland en vooral Nederland, met een bijzondere rol voor Leiden.

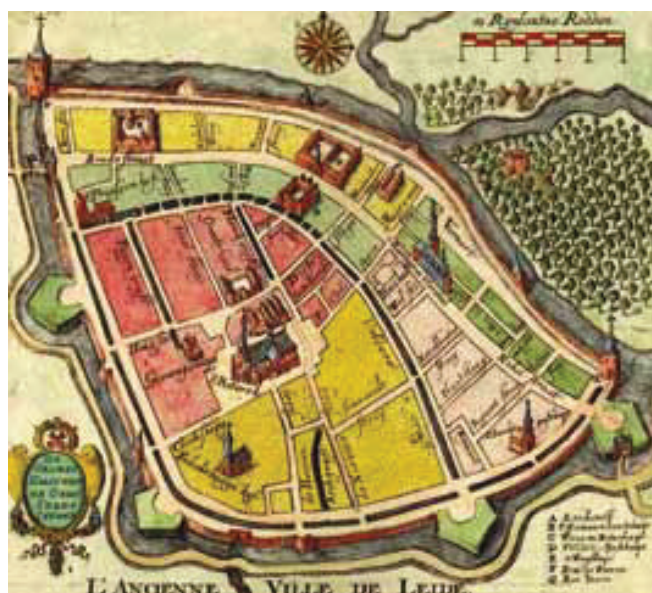
In zijn boek levert VanDuren daarvoor het bewijs aan de hand van een reeks personen en gebeurtenissen die een nauwe relatie hebben met de stad. Zo schetst hij de ontwikkeling vanaf het verwerven van de eerste stadsrechten. De Leidse jurist Philips van Leyden (1326-1382) regelt - in dienst van graaf Willem V - op basis van het Romeinse recht zaken op het gebied van onder meer onderwijs, energie, water, verkeer, transport, geld, belastingen, wetgeving en rechtspraak. Van Leyden propageert daarbij een sterk leiderschap. In 1584 brengt Johan van Oldenbarnevelt (1547-1619) dat na de moord op Willem van Oranje in de praktijk, met ondersteuning van Willems zoon en opvolger Maurits. Hij is de held in de Hollandse revolutie tegen Spanje en in feite de stichter van de Republiek der Nederlanden. Hoewel er nog geen sprake was van echte democratie ging het wel die

kant op. VanDuren beschrijft uitvoerig hoe het uiteindelijk tot een conflict kwam tussen de prins-generaal en de landsadvocaat. Van Oldenbarnevelt werd gevangen gezet en in Den Haag in het openbaar onthoofd.

Vanzelfsprekend krijgt de komst naar het tolerante Leiden van de Pilgrims onder leiding van William Bradford in 1607 - een jaar nadat de congregatie van Scrooby besliste zich af te scheiden van de Anglicaanse kerk

- brede aandacht in het boek. Dat ze twaalf jaar later de langdurige en barre tocht met het schip de Mayflower naar Amerika ondernemen diende een

Plattegrond van Leiden, na de stadsuitbreiding van 1294 (getekend door Pieter van der Aa, 1712).

hoger doel: de stichting van de Plymouthkolonie in Massachusetts. Aan de overkant van de oceaan waren het onder anderen de Britse parlementariër Edwin Sandys (1561-1629) en de in Leiden afgestudeerde jurist Adriaen van den Donck (1618-1655) die een belangrijke bijdrage leverden aan het Amerikaanse bewustwordingsproces. Maar de zeer belezen James Madison (hij bezit zo'n 4.000 boeken, vele gedrukt in Leiden), komt de eer toe de belangrijkste auteur van de Amerikaanse Grondwet te zijn. Geruggesteund door zijn vriend, en latere voorganger als president, Thomas Jefferson (1743-1826) weet Madison deze in 1787 op de conventie in Philadelphia moeizaam over de eindstreep te trekken. Daarna duurt het nog vier jaar voordat alle dertien staten de Grondwet en de Bill of Rights hebben geratificeerd. VanDuren is een boeiende verteller, die zijn lezers vooral duidelijk maakt dat doorzettingsvermogen, vastberadenheid en moed

bij de sleutelfiguren doorslaggevend zijn voor het succes. Zijn boek bevat een schat aan historische gegevens, die een extra dimensie krijgen als ze af en toe in een fictieve setting worden gepresenteerd. Zoals de laatste dagen van Van Oldenbarnevelt, de ontberingen tijdens de overtocht van de Pilgrims en de lange weg naar het compromis op de Conventie. Het is George Washington (1732-1799), de eerste president van de VS, die de Grondwet met een klap van de voorzittershamer bekrachtigde. Over het boek verschenen de afgelopen maanden een flink aantal zeer lovende recensies. Een vertaling zou dan ook zeker op zijn plaats zijn.

Many Heads and Many Hands. James Madison's Search for a More Perfect Union - Mau VanDuren - Northhampton House Press - 344 pagina's - ISBN 978-1937997656 - Prijs: 27,99 euro. Te bestellen via bol.com

De Leidse 'roots' van MauVanDuren

Mau VanDuren heeft echte Leidse 'roots', hoewel hij er zelf nooit woonde. Zijn vader (orthopedisch chirurg) studeerde er vanaf 1934, zijn ouders woonden er van 1942 tot 1948 en zijn beide broers zijn er geboren. Hun vlakbij het station gelegen huis werd in 1944 door de Engelsen gebombardeerd bij een poging de Duitse V1's en V2's buiten bedrijf te stellen. Zijn moeder was net daarvoor naar elders vertrokken, terwijl zijn vader in het ziekenhuis zat ondergedoken.

Hij werd als Maurits van Duren in Leeuwarden geboren en groeide op in Drenthe. Hij behaalde in Utrecht zijn ingenieurstitel en ging werken voor de Stichting Nederlandse Vrijwilligers in het Zuidelijk Afrikaanse Botswana. Daar leerde hij zijn latere vrouw Jackie kennen en nu woont hij al jaren net buiten Washington DC. Hij maakte carrière als internationaal informatiedeskundige en is en was betrokken bij lokale, regionale en nationale politieke campagnes. In 2015 kwam hij voor een vakantie met zijn gezin naar Leiden en daar sprak hij onder anderen met Jeremy Bangs, directeur van het Leidse Pilgrims Museum en auteur van het bijna 900 pagina's tellende standaardwerk over de 'oprichters' van het federatieve Amerika. Die ontmoeting paste perfect bij de studie waaraan VanDuren sinds 2008 vele uren spendeerde.

Mau VanDuren